

Poštnina plačana v gotovini.

TRAJE
MARK 0

znankom tigon

ALS
RA 0

„KLJUČ“
najbolje, najtrpežnije,
zato najcenašje.

— **Objava važnih šolskih natečajev.**
Uradni list priobčuje v 54. številki popolne natečaje za sprejem gošincev v prometno železniško šolo v Beogradu, v zrakoplovno podčastniško šolo v Petrovaradinu, v strojno podčastniško šolo mornarice v Gjenovici (Boka Kotorska) in v artiljerijsko podčastniški šoli v Čupriji in v Mariboru. Interesente s tem na ne važne natečaje opozorimo.

Načela in falzifikati

V našem, v zadnjem času nekoliko pomirjenem političnem življenju, se je nakrat pojavila politična afera, preko katere slovenska javnost ne sme na dnevni re, ne da preje obračuna z nje. Ne moramo vsebinsko. Po pravici smo se doslej hvalili s svojo politično kulturo, ki je bila v vakem oziru načelno diferencirana in ki je pritiskala na vest naši hpolitičnih prvoboriteljev, da se niso pogreznili v mlakužo nemoralnih metod.

Načela so bile vse stranke. Je bila bivša narodnoproletarska stranka, ki je črpala svoj plemeniti slovenski nacionalizem, kakor tudi svojo splošno napredno moralo iz najsvetlejših prepričanj naših pesnikov in književnikov. Načela so bile socialistične stranke in načela po programu je bila celo SLS. Nič za to, če je iz katoličizma denuncirala napadno nacionalno orijentacijo ter se naslanjala na avstrijsko idejo in na dunajsko katoliško dinastijo. Mi smo pač tako orijentacijo pobijali in odklanjali, toda bila je načelna orijentacija.

Načelnost v političnih orijentacijah je ostala v našem javnem življenju tudi po prevratu. Priznati pa moramo, da ne povsod z enako doslednostjo, jasnostjo in odločnostjo. Zlasti pri tistih strankah, ki so morale preorijentirati načela in programe in tu je bila zopet prva SLS. Naši javnosti so znani naravnost legendarni boji, ki so se bili v notranjosti SLS med svetovno vojno, ko sta ranjki dr. Kerk in dr. Korošec, uvidevši propad Avstrije zahtevali preorijentacijo klerikalne politike v jugoslovensko smer in je dr. Korošec to politiko nekaj časa dosledno zastopal celo po prevratu, kar dokazuje tudi ime njegovega parlamentarnega kluba. Poznejši nesrečni dogodki v stranki, njena slaba taktika, zlasti pa nezmožnost klerikalnih političnih voditeljev je SLS popolnoma omajala. V nemoči in zaslepljenosti so klerikalni voditelji zavrgli dr. Kerkovo jugoslovensko orijentacijo ter postavili skrb za stranko nad vse. Tako je nastala zahteva po avtonomiji, ki je pozneje zavzela strahotne oblike. Vse, kar je razkrajalo državno, skupnost, vse kar je podpiralo federalistične težnje, kar je množilo defetizem in ubijalo razvoj poštenega patriotizma med našim ljudstvom, vse je našlo zaščito v SLS. Plodove take politike je okusila v prvi vrsti Slovenija. Avtonomija je bila plašč, da se prikrije onemogla jeza nad propadanjem klerikalne stranke v jugoslovenski državi in da

se ev. onemogoči s primerno, konstelacijo kulturne sile ter onemogoči razvoj jugoslovenskega nacionalizma v naši ožji domovini.

V zadnjem času se nahaja stranka na očitnem umiku. V Beogradu polkuzša pridobiti zaupanje in se približuje vladajočim krogom, ne da bi mogla predložiti novega programa in dokazati, da odklanja preteklost in da se postavlja na branik poštenih državnih in nacionalnih idealov. Stranka se dobro zaveda, da ima v Sloveniji temeljitega izpraševalca vesti, ki budno nadzira njeno delovanje in ki z uspehom postavlja vedno močnejše jezove proti klerikalizmu, ki v Sloveniji razkrajala nacionalna čustva ter naš narod odvraca od državnega in narodnega edinstva. Odtod bes te stranke proti SDS, odtod gonja proti demokratičnim voditeljem, odtod škandal, ki je izbruhnil zadnje dneve in ki pomeni politični novum v našem javnem življenju.

Voditelji SLS so se poslužili ordinarnega falzifikata, da kompromitirajo svoje nasprotnike. Pred vso javnostjo je nepobito dokazan falzifikat, torej čin, ki pomeni pravzaprav sramotno pego za ugled dosedaj poštenega slovenskega javnega življenja. Stranka, ki vsak dan govori mladini o svojih večnih krščanskih in moralnih načelih, ki se poslužuje priči, ki strahuje ljudstvo z božjimi kaznimi, če se upre njenemu političnemu vodništvu, je pograbila po falzifikatu da okleveta svojega nasprotnika! O potrebi premestitve konzularnega uradnika je pač mogoča razprava med nasprotniki si nazori. Toda o uporabljanju falzifikatov v javnem političnem življenju ne sme biti dvojnega mnenja. Tu je naša javnost onemogla, tu zahteva moralno reparacijo.

Če hoče SLS obveljati za resno stranko, morajo pošteti elementi radikalno obračunati z voditelji, ki so zakrivali falzifikat in ki so ta falzifikat zaščitili s poverjen, jim strankarsko avtoriteto.

Eno je gotovo: SLS je bolna, gujiloba se polasča njenega programa, še strašnejša gujiloba je zajela klerikalne voditelje, da zavestno posegajo pod slujmami predstojnega bankerota po ordinarnih falzifikatih!

SLS je dokazala, da je od njenih takozvanih načel pa do falzifikata samo en korak. Z dokazanim falzifikatom je razkrinkana lažljivost načel...

Umor mladega dekleta v Medvodah

Porotniki soglasno potrdili krivdo. — Janez Jarc obsojen na smrt na vešalih. — Zadnje dejanje tragedije.

Ves dan so se včeraj zbirali ljudje pred Justično palačo ter skušali pod različnimi pretekami priti na hodnike ali v porotno dvorano. Tuptam se je kakemu posrečilo doseči svoj cilj in se preliniti v dvorano, kjer je vladala ves čas duševna vročina in soparnost. Nekateri radovedneži so vztrajali v klofeh ves čas med razpravo. V ta namen so bili preskrbljeni s provijantom in celo s hladilno pijačo. Po opoldanskem odmoru nekateri niso hoteli oditi domov, boječ se, da ne bi izgubili komednega sedeža v klofeh. Večina auditorija je bila proti obtoženci, le tuptam se je čul kak pomilovalni glas.

Predsednik porotnega senata dr. Kaiser je nadaljeval dokazno postopanje ter dopoldne in popoldne do 17. zasljeval razne priče. Povabljenih je bilo okoli 30 prič. Sodišče je izplačalo samo na pričninah 1452 dinarjev. Včerajšnje priče so bile zaslišane o različnih okoliščinah, zlasti kar se tiče časa in alibija, ki ga je navajal obtoženec Janez Jarc. Dokazno postopanje je prineslo zanimivo razliko v času. Nekateri priče so navajale različne časovne momente. Državni pravdnik je prvotno trdil, da se je umor moral izvršiti med 18. in 18.30 uro, dočim so nekateri priče navedle momente, na podlagi katerih se je dalo sklepati, da je Janez Jarc izvršil strahovit zločin med 19. in 19.30 uro. Zaslišane so bile tudi priče, ki so opisale obtoženčovo ljubavno razmerje do raznih deklet in obtoženčovo nasilnost.

Predsednik je nato čital razne spise in listine ter je končno zaslišal tudi kaznjena Janeza Luskovca, ki naj bi izpovedal, kako je skušal obtoženec iztihniti pismo, v katerem daje navodila svojcem, kako naj po-

stopajo. Priča Janez Luskovec je bil obdolžen, da je on to pismo iztihnati. — Pred predsednikom je s povzdignjenim glasom izjavil: »To ni res! Jaz tega človeka ne poznam! Če nisem, ne morem reči, da sem!«

Na predlog državnega pravdnika so bile končno ponovno zaslišane vse tri sestre Jarčeve žrtve — Ana Mrak, Marija Hafner in Antonija Bertonec. Izpovedale so, da je umorjena Angela morala večerjo skuhati že pred izvršenim umorom, to je ob 19. zvečer. Na štedilniku so našli pripravljeno »medlo« in kavo. »Medla« je domača jed, napravljena in kaše in moke.)

Zagovornik dr. Zirovnik je predlagal, naj se zaslišijo še nekateri priče. Porotni senat je to zahteval zavrnil. Zagovornik je priglasil ničnostno pritožbo.

Ob 17. je bilo dokazno postopanje zaključeno in predsednik porotnega senata je prečital edino glavno vprašanje:

»Ali je Janez Jarc kriv, da je dne 21. novembra v Vašah Angelo Kopač, z imenom umrli, jo, tako udaril z lesenim batom po glavi, tedaj proti nji tako ravnal, da je takoj nastopila njena smrt.«

GOVORI IN REASUME.

Državni pravdnik V. Lavrenčak je v daljšem govoru opisal strahovito dejanje. Uvodoma je omenjal veliko pozornost in zanimanje javnosti za ta slučaj. Gre za umor noseče ženske. Morilec ni samo uničil enega življenja, marveč tudi življenje mladega človeka, ki je bilo po mnenju zdravnikov življenja sposobno. Sum je takoj padel na obtoženca. Državni pravdnik nato analizira vse dogodke in izpovedbe prič, ki so bile v zvezi z umorom. Svoj govor zaključuje:

namenjena nasilna smrt. Najhujši udarec, ki sploh more zadeti človeka, je prenesla ta ženska s čudovito hladnokrvnostjo in močastostjo. Na morišče je stopila tako mirno, da smo vsi občudovali. Kaj čuda torej, da z njeno smrtjo ime Mata Hari še ni bilo izbrisano?

Nemci so imeli med vojno po vseh državah vohunke, ki so jim pošiljale informacije o važnih vojaških ukrepih zavezniških držav. Prednost so dali v vohunstvu vedno ženskam, ker so se dobro zavedali, da ženska vedno doseže svoj cilj tam, kjer moška zvižaja popolnoma odpove. Ženska tudi ne računa z nevarnostjo, ki ji preti v takih slučajih, ker je že po naravi lahkomišeln. Zanimivo je, da je vodila celo nemško vohunsko »akademijo« neka ženska.

Omenili smo že, da je imela Mata Hari dostop v kabinet francoskega zunanega in vojnega ministra. Bila je najboljša vohunka med vojno in Nemci se z njeno smrtjo še zdaj ne morejo sprizajati. Branjilo in zagovarjalo jo na vse načine, češ, da je bila nedolžna žrtev francoskega militarizma. Njeno ime so Nemci že opetovano izrabili za protifrancosko propagando. Izdelali so celo filme, ki kažejo Mata Harino tragedijo. Te filme so pošiljali na vsem svetu in

»V imenu pravičnosti, gospodje porotniki, dajte zadoščenje ubogi žrtvi s tem, da so jo poizdite vprašanje!«

Zagovornik dr. Zirovnik je skušal v temperatnem govoru opozoriti porotnike na gotove okoliščine, ki govore v korist obtoženca ter jih je opozarjal na gotove vrzeli v časovnem redu dogodkov. Med njegovim govorom se je vedlo občinstvo nedostojno ter je moral predsednik večkrat zagroziti, da bo dal izprazniti dvorano. — Zagovornik je dalje tudi večkrat opozarjal porotnike na obtoženčovo vedenje po dejanju. Jarc je prihodnji dan odšel v Presko. Če bi obtoženec zločin res izvršil, je imel dovolj prilike, da bi pobegnil preko meje, kakor je storil oni Ali iz Ločnice. Poziva porotnike, naj glavnega vprašanja ne potrdijo.

Predsednik dr. Kaiser je imel po končanih govorih skoraj dveurni reasumé ter je porotnikom na podlagi spisov in rezultatov razprave pojasnil zločin in vse dogodke.

Ob 21.10 so se porotniki umaknili v svojo posvetovalnico.

ZADNJI PRIZORI.

V porotni dvorani je vladala zvečer ves čas težka atmosfera. Občinstvo je nestrno pričakovalo konca razprave, kajti bilo je že precej utrujeno. Porotniki so živahno sledili vsem momentom razprave. Zanimivo je, da je neki porotnik, svest si svoje težavne funkcije, še enkrat vprašal obtoženca: »Ali ima pri vas kdo primerno zakrivilen prst?« Obtoženec je odgovoril, obrnjen proti porotnikom: »Meni ni znan! Ne vem za nobenega!« in skomignil je z rameni. Priče so potrdile isto.

Na hodniku pred porotno dvorano je bilo tudi vedno živahno pomenkovanje o usodi obtoženca. Samo neki prav čedno oblečeni ljubljanski obrtnik se ni dosti zmenil za vse žuborenje, sedel je na klopi ter prav krepko zasmrjal. Bil je to eden najbolj mirnih in najbolj tihih poslušalcev.

Ko so se porotniki umaknili v svojo posvetovalnico, je v dvorani zašumelo. Občinstvo se je hotelo okrepčati. Gospodine in dame so stegovale roke in vzklizale: »Vode, vode!« Tudi moški so si hladili grla z vodo, samo dva bolj spekulativna možkarja sta si privoščila kozareček vina. Po dvorani so krožile steklenice z vodo, pa tudi velike termosteklenice. Za te steklenice se je vnel včasih hud boj. Zlasti termosteklenica je romala od rok do rok, predno je prišla do lastnice, ki je bila zelo vznemljena, videč, da ji bodo drugi vodo popili.

IZREK POROTNIKOV.

Ob 21.15 so se začeli nervozni klici: »Ze prihajajo!« Po dvorani je zašumelo in čulo se je sikanje: »pst, pst!« Nastala je grobna tišina.

Prvomestnik porotne klopi, Kajetan Pogačnik je nato z močnim in jasnim glasom prečital pravoreč porotnikov, ki se glas-

si:

Porotniki so potrdili glavno vprašanje, da je Janez Jarc kriv umora Angele Kopač, soglasno z »da«.

Med občinstvom so se začeli klici in vzdihli: »Jee-e-j! Aaaa-h!«, pomešani s ploskanjem in odobravanjem.

Vsa dvorana se je nato obrnila proti vratom, skozi katera je imel priti pod močno stražo Janez Jarc, da sliši usodni pravdorek porotnikov. Z zvezanimi rokami in v nogah klečajoč, ves blešč s povešenimi očmi je stopal počasi v dvorano ter se postavil pred zatočno klop. Ozi se je na porotnike, nato pa na predsednika.

Predsednik: »Janez Jarc, poslušajte, kako so porotniki odgovorili na glavno vprašanje!«

Prečitali so mu vprašanje. Po obrazu so mu liše potne srage, kolena so se mu zalela tresti.

Državni pravdnik: »Predlagam zakonito kazen!«

Zagovornik: »Prosim, da se pozneje upošteva okoliščine in se predlaga obsejca v pomilostitve.«

Porotni senat se je nato umaknil v posvetovalnico, da se posvetoje glede sodbe. Dvorana je zopet oživila. Vse pričakuje usodnega trenutka, ko se izreče smrtna obsodba. Obtoženec se ozira nemo v strop, z desno nogo lahno toče ob tla in tu pa tam pogleda zagovornika. Zagovornik pristopi k njemu, da ga pripravi na najhujše. Pozval ga je, naj zadnji hip prizna dejanje, da si s tem olajša vest. Odgovoril mu je:

»Ne sprejemam kazni! Pritožbo! Nove priče!...«

RAZGLASITEV SODBE.

Ob 21.30 je porotni senat vstopil v dvorano. Zopet grobna tišina. Predsednik dr. Kaiser je s povzdignjenim in svečanim glasom dejal:

»Janez Jarc, poslušajte sodbo!«

Nato je predsednik prečital sodbo, ki se glasi:

Janez Jarc je kriv hudodelstva umora po §§ 134 in 135 točka 4. kaz. zak. ter se obsoja po § 136. na edino možno kazen, na smrt z obesjenjem.«

V dvorani je nastal šum in presenečenje. V razlogih pravi sodba kratko, da je sodišče moralo obsoditi Jarca na podlagi so-

glasnega izreka porotnikov in to na edino po zakonu predpisano kazen.

Predsednik je po sodbi pripomnil: »Sodišče vam daje na znanje, da imate pravico prijaviti ničnostno pritožbo ali vzklik. Ali se takoj izjavite?«

Obsejence z močnim glasom: »Gospod predsednik! Sploh ne sprejemam sodbe! Ničnostno pritožbo!«

Razprava je bila s tem končana in obnem zaključeno poletno porotno zasedanje.

Mariborska porota

Ponarejalci dolarskih in dinarskih novčanic. Včeraj se je pred mariborsko poroto pričela druga senzacionalna razprava v tem zasedanju. Pred poroto se je zagovarjala znana tolpa ponarejalcev bankovcev, na čelu katere je bil Jurij Potočnik, slikar iz Dobruve pri Ptuj. Z njim vred sedi na obtožni klopi še pet drugih obtožencev: Fran Rupnik, fotograf v Mariboru, Fran Mlakar, poljski dinar iz Zlatoljke pri Ptuj, Janez Zupančič, posestnik iz Slovenjvasi pri Ptuj, posestnik Anton Ložinšek in kočar Matija Švenšek iz Strnišča pri Ptuj.

Za razpravo vlada v javnosti ogromen interes. Senatu predseduje višji sodni svetnik Posega, volanta sta sodni svetnik Serneč in dr. Tombah. Obtožbo zastopa državni pravdnik dr. Gorjan, zagovornika pa sta dr. Mühleisen in dr. Snuderl.

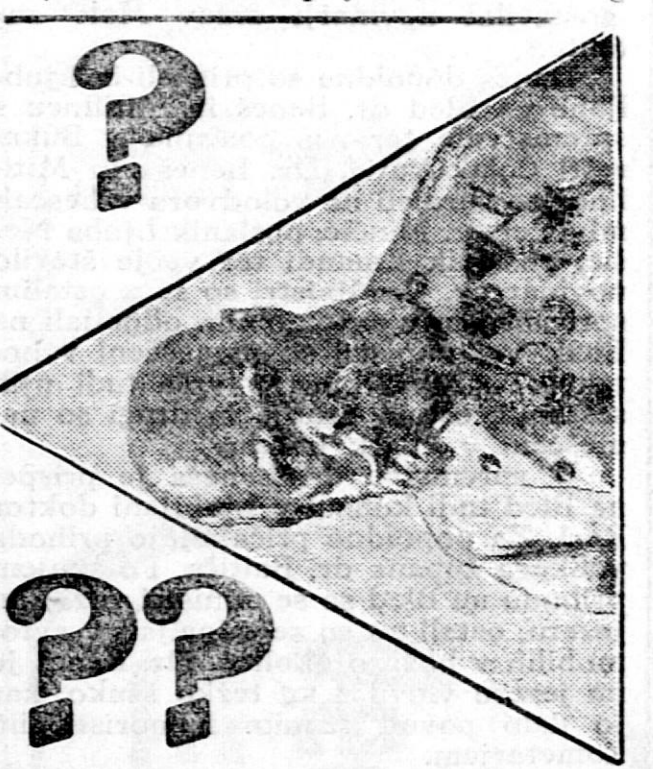
Obtožnica očita obtožencem sledeče: Ponarejalci so pet, deset in 50 dolarske bankovce, kakor tudi stotinarske novčance. Vodja celega podjetja je bil genijalni Jurij Potočnik. Falzifikati so deloma izvrstno uspešni in vzbujajo pri porotnikih, katerim so bili predloženi, splošno občudovanje. Tudi vsa ostala mnogostevilna »scorpa delicite«, ki so predložena sodišču, pričajo o izredni premetenosti in opasnosti tolpe.

Ponarejalci družbi so prišli na sled spomladi leta 1925. Dne 27. aprila preteklega leta se je pojavil v trgovini Vrečič v Ptuj neki neznanec ter prosil, da mu zamenjajo 50 dolarski bankovec, češ da so v nedeljo vse banke zaprte in da ga nikjer ne more menjati. Vrečič je res bankovec sprejel ter neznanec izplačal 2700 Din golovine. Ko pa je hotel bankovec zopet zamenjati, so ugotovili, da je falzificiran. Tako je bil osumljen sedanji obtoženec Jurij Potočnik.

Dramatična aretacija Potočnika.

Ko so orožniki zvedeli, da se Jurij Potočnik nahaja pri posestniku Francu Sporej v Dobruvi, so odšli tja. Potočnik se je pred orožniki skrivil v seno, ko pa so se mu približali, je potegnil samokres in oddal na patulju več strel. Orožniki so reagirali in en strel je zadel Potočnika v desno ramo. Navzlic temu je Potočnik še dalje streljal na orožnike, v nadaljni borbi pa je bil še enkrat ranjen v levo nadlaktico. Nato se je vdal. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico in čim je okrevaj, v preiskovalni zapor. Ker se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo, so ga zopet prepeljali v bolnico, iz katere pa je dne 21. maja pobegnil.

V Gornji Sv. Kungoti so ga orožniki zopet prišli. Pri njem so zaplenili ogromen material, ki ga je rabil za ponarejanje novčanic, več fotografskih aparatov, plošče, razne kemikalije, papir, poleg tega pa tudi že izgotovljene dolarske in dinarske bankovce. Polagoma so orožniki izsledili še vse ostale njegove sokrivce ter jih izročili sodišču. V preiskovalnem zaporu je Potočnik najprej simuliral epileptične napade, kasneje pa blaznost. Na vprašanja sploh ni odgovarjal, in da bi podkrepil verjetnost blaznosti, je jedel svoje lastno blato. Zdravniški izvedenci so ugotovili, da je Potočnik nevaren stimulant. Tudi pri včerajšnji razpravi je Potočnik simuliral blaznost in trdovratno molčal. Nasprotno je Rupnik priznal vse, zavrčal pa je krivdo na Potočnika. Istotako se tudi Mlakar izgovarja na Potočnika. Ostali trije obtoženci, revni kmetiči posestniki, ki so nudili falzifikatorjem streho, so v glavnem samo žrtve bede in stiske, ki sta jih silili, da so se vdali prijetni misli hitrega

obogatjenja. Včeraj popoldne je sodišče zasliševalo priče, danes pa se razprava nadaljuje.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Cetrtek, 17. junija 1926; katoličani: Nikandor in Adolf; pravoslavni: 4. junija: Mitrofan; muslimani: 6. zilhidge 1344; židje: 5. tamuz 5686.

Jutri: Petek 18. junija 1926; katoličani: Marko in Marcellian; pravoslavni: 5. junija: Petar; muslimani: 7. zilhidge 1344; židje: 5. tamuz 5686.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Opera: »Figarova svatba«, Kino Matica: »Kin tin tin«, Ljubljanski dvor: »Clair«, Kino Ideal: »Ljubav očeta«.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Opera: »Večni mornar«, Kino Matica: »Kin tin tin«, Ljubljanski dvor: »Clair«, Kino Ideal: »Ljubav očeta«.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bohine, Rimska cesta; Levstek, Resljeva cesta.

Jutri: riccoli, Dunajska cesta; Bakar, čič, Karlovska cesta.

Solnce zaide danes ob 19.49 in vzide jutri ob 4.12.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

OPERA.

Začetek ob pol 20.

Petek, 18. junija: »Večni mornar«. Red E. Sobota, 19. junija: »Figarova svatba«. B. Nedelja, 20. junija: Ob 11. dopoldne Matja neja opernih solistov in opernega zbora na korist Udrženja gledaliških igralcev. Izven. — Ob pol 20. zvečer: »Grafica Marica«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

— Razstava slovenskih slikarjev v Sarajevu. V sredo 16. junija je bila v veliki dvorani mestne posvetovalnice v Sarajevu otvorena razstava slovenskih slikarjev, za katero vlada med sarajevskim občinstvom in med sarajevskimi umetniškimi krogi izredno zanimanje. Razstava se nahaja pod pokroviteljstvom društva »Cvijete Zuzorič«. Otvoritvi so prisostvovali zastopniki javnih oblasti, stanovski umetniški krogi ter člani številne saraevske slovenske kolonije.

Sokol

Sokolska slavnost v Štepanji vasi

Sokol v Štepanji vasi slavi v nedeljo pomemben praznik: 15letnico svojega obstoja in razvije društvenega prapora. Sokolsko društvo v Štepanji vasi se upravičeno šteje med najmlajša in najpoštovanejša sokolska društva v Sloveniji. V razmeroma kratki dobi petnajstih let je pokazalo društvo, ki šteje v svojih vrstah lepo število nesebičnih, za sokolsko misel navdušenih delavcev, ob neštetihih prilikah, česa je zmogla organizacija, ki se zaveda svoje velike naloge za narod in državo.

Da bo proslava obletnice tem veličastnejša, razvijajo Štepanjci ta dan tudi svoj prapor. Otvoritev svečanosti bo že v soboto zvečer. Ob 21. se bo vršil obhod z vojaško godbo na čelu, kakor bodo pevi-Sokoli privedli kumice podoknico. V nedeljo dopoldne bodo tolovadne skušnje za popoldanski nastop, ob 15. bo na telovadishču svečano razvije prapora, ob 16. pa se začne javna telovadba. Po končanem sporedu bo sledila velika ljudska veselica, pri kateri bo sodelovala vojaška godba. Razen tega obetajo Štepanjci zanimive atrakcije, ki bodo gotovo prispevale k čim večjemu animiranju zabave. Prireditve se udeležijo poleg domačega društva, ki bo polnoštevilno zastopano, tudi sokolska društva iz Ljubljane in ljubljanske okolice. Vsi vnanji udeleženci proslave uživajo ugodnost polovične vožnje na vseh železniških progah. Zato je dolžnost vseh bratskih sokolskih društev, še posebno pa onih iz Ljubljane in okolice, da se odzovejo prijaznemu vabilu Štepanjcev in se v kar najlepšem številu udeležijo proslave 15letnice Sokola v Štepanji vasi. Da med gostoljubnimi Štepanjci ne bo manjkalo prijetne zabave, je odveč poudarjati.

V nedeljo vsi v Štepanjo vas!

Vsak Slovenec mora biti član „Vodnikove družbe“

Major E. Massard:

Tragedija lepe plesalke

Zadonelo je dvanaest strel in Mata Hari se je zgrudla na tla. Truplo je ostalo nepremično. Podčastnik je meril v uho tako, da se je lobanja razletela.

Dokor Soche je stopil k truplu in odpel na prsih pokojnice haljo.

— Smrt je nastopila vsled strela v srce, — je izjavil in si obrisal okrvavljene roke.

Sestra Marija se je približala pokojnici in ji snela s prsta prstan. Bil je zadnje darilo zadnjega ljubčka.

— Ali vzame kdo truplo? — je vprašal kapitan Thibolt.

Nihče se ni oglasil. In tako smo položili divno plesalkino telo v leseno krsto in odpeljali na bližnjo postajo. V Parizu so odnesli truplo v anatomski inštitut, kjer je služilo medicincem kot učni pripomoček. Tako je končala svoje burno življenje Margareta Zelle ali z drugim imenom Mata Hari. Stara je bila 41 let. Pač tragična usoda kratke, ki je vladala pred seboj na koleh nešteto ministrov, generalov, poslaničkov in drugih odličnih mož. S prestola jo je vrgla usoda na morišče, kamor ni segla moč njenih ljubimcev. Odsila je v večnost kakor odidejo vsi, ki jim je

predstavljali plesalko kot veliko patrijotko, dočim je bila v resnici prostitutka brez srca in idealov, brez domovinskega čuta. Posebno v Ameriki so Nemci razširili vest, da jo je francosko sodišče po nedolžnem obsodilo na smrt.

Nemški pisatelj V. Fischer je izjavil, da je francoska vlada osem dni kolebala in razmišljala, predno je poslala Mata Hari na morišče. Obsodba je bila po njegovem mnenju namreč tako škandalozna, da si vlada ni upala prevzeti moralne odgovornosti.

Neki holandski list je pisal, da plesalki niso dali niti časa, niti prilike, da bi se zagovarjala. Obsojena je bila brez preiskave in zasliševanja. Pa tudi v francoski javnosti so se čuli protesti proti justifikaciji.

Da so si Franciji sovražni listi izmišljali take gluposti, ni čuda. Pač pa je sramota za francoske kroge, da so se zavzemali za vohunko.

Predno se je pričela obravnava, je obtoženka izjavila predsedniku vojnega sodišča, da bo govorila v svojo zaščito zelo obširno. Polkovnik je odgovoril, da je pametneje, če odgovarja samo na njegova vprašanja, da pa ima glede zagovora popolno svobodo.

Naenkrat je dobilo vojno sodišče po pošti anonimno pismo, ki se je glasilo: — Je-li res, da so francoske vojaške

oblasti sprejele v svojo službo Margareto Zelle odnosno Mata Hari, ki se je nahajala začetkom vojne daleč od bojišča? Je-li res, da so ji poverile te oblasti nevarno misijo pod grožnjo, da bo aretirana, če bi se upirala? Je-li res, da je morala Mata Hari Nemcem priznati, da je v službi francoskega vohunstva?

Končno vprašamo, je-li bila res ustreljena zato, ker je pod pritiskom nemškega štaba priznala, da je pošiljala Francozom informacije o nemških vojaških pripravah?

Če je vse to laž, morate dokazati z nepobitnimi dejstvi. Afera se je namreč razvila tako, da lahko spravi Francoze na slab glas. Kazensko postopanje proti Matji Hari je v nasprotju s francoskim kavaliristvom. Na razpolago imamo mnogo argumentov, ki govore zato, da se godi plesalki očitna krivica. Ves svet ve, da je Mata Hari zaslužila mnogo denarja in sicer kot plesalka in kurtizanka, ne pa kot vohunka. Prihranila si je toliko, da je lahko tudi med vojno razkošno živela. Čemu bi tedaj riskirala svoje življenje in se lotila nevarnega posla, s katerim se pečajo samo ljudje, ki nimajo denarja, pa bi radi dobro živeli? Sicer so pa spravili inozemski listi na dan zelo zanimive stvari, ki jih bomo pravočasno izrabili, da preprečimo plesalki pretečo nevarnost...

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 17. junija 1926.

— Sprejem pri velikem županu. Veliki župan dr. Vilko Baltić jutri v petek ne bo sprejemal strank.

— Vidov dan. Prosvedno ministrstvo je dostavilo vsem šolam okolišnic z naročilom, naj se po čl. 15 pravilnika o organizaciji in delovanju odbora za »Narodno Prosvedanje« proslavi tudi letos Vidov dan kot praznik narodne prosvete. Pri tej proslavi naj sodelujejo vsa prosvetna, kulturna in humanitarna društva s koncerti, zabavami, predavanji in drugimi prireditvami. Polovica tek prispevkov se pošlje fondu »Narodnega prosvedanja« (ministrstvu prosvete) v Beograd, a druga polovica naj se uporabi za lokalne potrebe narodne prosvete. Zeleti je, da se občinstvo v čim večjem številu udeleži omenjenih proslav in s tem poveže stopnjo kulturnega in nacionalnega razvoja.

— Iz državne službe. Imenovani so: za šumarskega nadzornika in oblistnega šumarskega referenta ljubljanske oblasti višji šumarski svetnik inž. Anton Sivc in višji šumarski svetnik ljubljanske oblasti inž. Emil Obereigner, v višjo skupino sta pomaknjeni šumarski nadzornik in oblistni šumarski referent mariborske oblasti Janko Urbas, višji administrativni svetnik in pravni referent pri direkciji šum v Ljubljani K. Ekel in šumarski referent sreza Kranj s sedežem v Radovljici inž. Igo Kraut; v višjo skupino je pomaknjen arhivski uradnik rudarskega satništva v Zagrebu Jakob Kocijan, v območju ljubljanske oblasti so napredovali: računski oficijal Julij Lavrenčič v višjo skupino, za podšumarja pa okrajni gozdarji: Ivan Ahačič, Robert Premereštein, Franc Kenda, Henrik Zampa in Hubert Zulfjan; za administrativno uradnico je imenovana pisarniška oficijalkinja Roza Milač, za podšumarja pri mariborski oblasti pa okrajni šumar Alojzij Kovač; iz Delnice je premeščen k okrajnemu glavarstvu v Gračac šumarski inženjer Milutin Lončar; iz Drganca je premeščen v Vel. Krži za šefa šumarske uprave šumarski nadzornik Adolf Jašovec; v glavni kontroli je imenovan za preglednika računov glavni revizor ljubljanske carinarnice Radoslav Rankovič, v višjo skupino je pomaknjen profesor semenišča v Mariboru dr. Josip Jeraj.

— Poljedelski minister v Beogradu. Poljedelski minister Ivan Pucelj je včeraj prispel iz Dubrovnika v Beograd.

— Stepan Radić prispe koncem tedna za dva dni v Zagreb, nakar odpotuje za delj časa na letovišče v Hrvatsko Primorje.

— Protestni šod proti konvencijam iz Italije priredijo v nedeljo 20. junija v Zagrebu. Glavni govornik bo dr. Ante Trumbić, poslanec HFSS.

— Reorganizacija železniških direkcij. Prvotne vesti o razpustitvi železniških direkcij se niso obistninile. Gre je za obsežno reorganizacijo, ki naj v svojo štedenja ukine nepotrebna načelniška mesta. Direkcije kot take pa ostanejo s svojim dosedanjim delokrogom.

— Podaljšanje stanovanjskega zakona. Ministrstvo za socialno politiko izdeluje zakonski načrt o spremembi in dopolnitvi stanovanjskega zakona, ki naj bi bil podaljšano do leta 1930. Ministrstvo za socialno politiko sestavi posebno komisijo strokovnjakov, da prouče vprašanje podaljšanja starega stanovanjskega zakona.

— Promocija novinarja. Iz Pariza nam poročajo, da je g. Stevan K. Cirkovič 11. t. m. promoviral na pravni fakulteti pariske univerze za doktorja političnih in ekonomskih ved. G. Cirkovič je bil pred letom naš stalni beograjski dopisnik. Akademija za mednarodno pravo v Haagu je odlikovala g. Cirkoviča s tem, da ga je poveljala kot štipendista holandske vlade na posebne točaje za mednarodno pravo. Čestitamo!

— Diplomirani tehniki dobe službo. Uprava za zaščito industrijske svojine potrebuje več diplomiranih tehnikov, predvsem iz strojne in elektrotehnične stroke. Poleg plače ostalih uradnikov ministrstva za trgovino in industrijo jim pripada še poseben dodatek. Služba se more nastopiti takoj. Prošnje, opremljene z vsemi potrebnimi podatki in prilogi (§ 12 zak. o drž. uradnikih) z navedbo zasebne prakse in dosedanjih službenih let v državi službi, je treba pravilno kolkovane poslati (drž. uradnik potom pristojne oblasti) do 30. junija t. l. na Upravo za zaščito industrijske svojine, Beograd, Krunska ulica 14.

— Jubilej dela. 30letnico svojega službovanja pri zavarovalnici »Sava« je praznoval 15. t. m. g. Ignacij Lenček, njen prvorodni in blaginji. Mladenišču čestitamo! Zlatu kličemo: »Na moega letala«

— Poučno potovanje po Gornji Italiji in Franciji. Na željo več interesov je pripravljena »Probudna« prirediti tudi v letošnjih poletnih potovanjih v Milan, Lausanne in Pariz s povratkom preko Marsella, Nizze, Monte Carla, Genova, Venecije v Ljubljano. Odhod iz Ljubljane bi bil 13. avgusta, povratek pa okoli 29. avgusta. Prejšnji odhod iz Ljubljane je nemogoč, ker se »Probudna« vrne z izleta v Nemčijo in Holandijo šele okoli 9. avgusta. Za slučaj, da bodo v Angliji že urejene razmere, se napravi tridnevni izlet preko Calais - Dover v London. Stroški za vožnjo v III. razredu brezovlakov do Pariza in nazaj, za prehrano in prenočitve, za muzeje in orientacijske vožnje v Milanu in Parizu znašajo 2000 dinarjev. Prvi obrok 1500 Din se plača do 5. julija. Do istega termina sprejema prijave »Probudna«, Gospodarski odsek, Ljubljana, Resljeva cesta 13/II.

— Italijanska finančna straža streljala na 12letnega fanta. V bližini Kastava je te dni 12letni deček pretihotapil dva kilograma kave preko italijanske meje. Ko so ga opazili italijanski finančni stražniki, je hotel fant pobegniti. Posrečilo se mu je, da dobeči državno mejo ter uiti italijanski fi-

nančni straži. Ta pa je v onemogli jezi streljala na 12letni fantom. Strelji so zgrešili cilj in nagosto padali v vas, kjer pa k sreči niso nikogar zadeli.

— Razstava Tehniške srednje šole v Ljubljani. Na letošnji vsebinski prireditvi Tehniška srednja šola svojo razstavo. Namen razstave je predložiti javnosti ves današnji ustroj celega zavoda in buditi zanimanje za naše strokovno šolstvo. Razstavili bodo vsi oddelki zavoda, vsak oddelk pa samo nekaj svojih najizrazitejših izdelkov. Vsi razstavljeni predmeti so izvršeni kot šolska programska dela v lastnih delavnicah (ateljih, laboratorijih). Razstava je jubilejna značaja. Zavod beleži v svoji kroniki letos tri pomembne obletnice: 25 let, kar sta bili strokovna šola za obdelovanje lesa in strokovna šola za vezenje in šivanje čipk (obe ustanovljeni leta 1888.) združeni v umetno obrtno strokovno šolo; 15 let, kar je bila ista pretvorjena v državno obrtno šolo z novimi oddelki in se je preselila v novo zgradbo, ki jo je postavila mestna občina ljubljanska; pet let, kar je dobil zavod svoj današnji naslov in se je vršila prva matura.

— Državni subvencijski mrijski. Tekom preteklega proračunskega leta je veliki župan mariborske oblasti zopet oddal 29 mladih plemenskih mrijscev radi osveženja krvi in zboljšanja plemena v rejo in splošno plemensko uporabo posameznih zanesljivim gospodarjem. Stajalnice teh živali, ki je vsakomur na razpolago, se objavljajo v dodatkih in sosednih občinah. Radi neugodnih proračunskih prilik se bo ta koristna akcija zaenkrat nadaljevala le s sredstvi okrajnih zastopov brez državne pomoči.

— Skavti na vselejmo. Skavtizem ima namen dati človeški družbi tako mladino, ki bo moralno najplemenitejše vzgojena. To se bo tudi letos pokazalo v službi vselejme. Kako lepo so lanske leto in sploh prejšnja leta vzdrževali red, spremljali tuje na kolodvoru in jih vodili, razkazovali jim lepo belo Ljubljano, na odkazano stanovanja. Gostje vselejme odnosa s seboj najbolje in najlepše vtise o naši vrli skavtski organizaciji, ki je popolnoma na svojem mestu. Ze lanske leto so gostje napram sejmekemu ravnanstvu najlaskaveje izrazili o disciplini, redu in uslužnosti naših skavtov.

— Akademikom - abstinentom! Pripravljeni odbor akademikov društva »Treznost« sklicuje pod pokroviteljstvom S. S. L. U. in svoje matice abstinentnega društva »Treznost« na dan 18. t. m. ob 15. v balkonsko dvorano ljubljanske univerze ponovno svoj ustanovni občni zbor. Dnevni red je sledeč: 1. Otvoritev in poročilo o dosedanjem in prihodnjem delu. 2. Odobritev pravil. 3. Volitev odbora, ki naj izvede pri oblastvih odobritev teh pravil. 4. Razno. Članom-akademikom abstinentom udeležba dolžnost. Vabijo se pa tudi ostali akademiki, ki so boju proti alkoholu naklonjeni. — Pripravljeni odbor.

— Velika vročina v Južni Srbiji. Nad vso Južno Srbijo se je pojavila neznosna tovska vročina. V Skoplju je toploter kazal 55° na solncu in 36° stopinj v senci. Enako poročajo iz Stipa, Djevdjelije, Kavadarja in iz drugih mest o nezasišani vročini.

— Slovensko planinsko društvo naznanja, da je Krekova koča na Ratitovcu odprta in oskrbovana. V nedeljo dne 20. t. m. se otvori v Ceska koča nad Jezerskim (1543 m) Koča bo oskrbovana in založena z dobro jedjo in pijačo ter z lepimi fotografiranimi razglednicami. V soboto 19. t. m. v avtomobilu ob 16. uri iz Kranja, v nedeljo 20. t. m. pa ob 8. uri. Vožnja do Jezerskega traja približno eno uro. Pot od Jezerskega do Češke koče (približno 2 uri) je lahko dostopna.

— Podružnica Jugoslovanske Matice v Moravah priredi v nedeljo dne 20. t. m. ob 3. popoldne na vrtu gostilne Frana Orehek igro »Dobrodošila« in za tem prosto zabavo z bogatim sporedom. Sodeluje domača godba na pihala. K obilni udeležbi vabimo vse domačine, okoličane in izletnike.

— Napredno politično in gospodarsko društvo za vodmatski okraj v Ljubljani priredi na sv. Petra in Pavla dan veliko veselico na senčnatem vrtu gostilne Flegarjeve, Zaloška cesta 7. Cenjene prijatelje društva že danes opozarjamo na to veselo prireditve. — Odbor.

— Smrtina kosa. Včeraj je umrl uradnik pri trvdki K. Pollak d. d. g. Hinko Fajdiga. Pogreb bo v petek ob 6. zvečer z Gosposvetske ceste št. 6. Blag mu spomin! Zaljubljen naš iskreno sožale!

— Zverstvo 73letnega starca. Te dni se je dogodil v vasi Nuštar zločin, ki mu ga ne najdemo tako zlahka para. 73letni starac Luka Kotlarič je namreč zabil v svoje stanovanje 4letno hčerko sosedo ter se nad otrokom nenavadno perverzno pregrešil. Dete se je pritožilo pri očetu, nakar je ta stopil k starcu in z njim osebno obračunal. Ker je mislil, da ga e ubil, se je prijavil orožnikom. Starac pa ni bil ubit. Ko je prišel k sebi, se je iz bojazni pred kaznijo obesil. Našli so ga na tramu v sobi.

Iz Ljubljane

—lj Odstranitev vojaških smodnišnic na ljubljanskem polju še ne bo tako hitro rešena, ker zahteva, kakor čujemo, vojaška uprava, da ji v zamenjavo za te objekte zgradi mestna (!) občina na novem stavbišču nove smodnišnice. Ta zadeva bo torej že še nekaj časa počivala, kar je itak vse eno ter za mestno in sosedni dve občini brez vsake škode, ker se tam ne bo še tako hitro zidalo, zaloga smodnika pa v smodnišnicah ni več toliko kot prejšnja leta. Kljub temu bi se na Ljubljanski oddahnil, če bi smodnišnice iz neposredne bližine mesta izžgnile.

— Promena koncert muzike Dravske divizijske oblasti v »Zvezdi« bo danes v četrtek od 17. do 19. ure. Spored: 1.) Vini: General Terzić - marš; 2.) Chopin: Poloneza; 3.) Brodli: »Iz Niša in okolice«; 4.) Parma: Baletna glasba iz opere »Zlatorog«; 5.) a) Kendis: »V Benetkah«; b) Warren: Pasaden; 6.) Jaki: »Odmevi iz naših krajev«; 7.) Čerlin: »Slovenski fantje«, marš.

— Spored matinee, ki se vrši v nedeljo 20. t. m. ob 11. uri popoldne v opernem gledališču v korist zgradbe Igralskega doma: 1.) Grečani: Večerni zvon. Rahmani: Modrosti cilj. G. Betetto. 2.) Puccini: Arijia iz opere »Madame Butterfly«. G. Zaludova. 3.) Leoncavallo: Mattinata. G. Kovač. 4.) Poulenc: Le bestiaire (francoske pesmi iz 16. stoletja). G. Medvedova. 5.) Dvořák: Moravski dueti: a) Golob na javorju. b) Prstan. c) Ujeta. Ženski zbor s spremljevanjem klavirja. Odmor. 6.) Giordano: Romanca Katarine, iz opere »Madame sans gêne«. G. Lovsetova. 7.) Čajkovski: Arijia iz opere »Mazeppa«. Grečani: Duet iz opere »Dalibor«. G. Zaludova in g. Knittl. 9.) Strauss: Cecilija. Marx: Blažena noč. G. Thierry - Kavčnikova. 10.) Balatka: Soldaška (na besedilo Franceta Prešerna). Moški zbor. Pri klavirju g. Balatka. Nefat in dr. Švara. Predprodaja vstopnic pri dnevnih blaginji in v opernem gledališču. Navadne operne cene.

— Abonente reda E in F opozarjamo, da imajo za nedeljsko prizoritev »Grofica Marice« pravico do 50% popusta dnevnih opernih cen pri nakupu vstopnic za to predstavo. Predprodaja vstopnic pri dnevnih blaginji v operi. Vsak abonent naj se izkaže s svojo legitimacijo in abonentsko izkaznico ter ima pravico, da kupi toliko sedežev, kolikor jih ima sicer aboniranih.

—lj Izgublil se je potni list na Mestnem trgu okoli 9. ure. Pošteni najditelji naj ga odda na naslov lastnika potnega lista.

—lj Najnovejša bluze: Kristofič-Bučar!

Iz Celja

—c Stavbno gibanje. Po dolgi posvetovanjih in pripravih se bo torej pričelo pri nas vendarle zidati. Splošna stavbna in občeskoristna uradniška stavbna zadruga nameravata postaviti še letos za svoje članne enostanovanjske hiše, ki se bodo zidale večinoma na Spod. Lanovžu. Nekaj interesentov pa se zanima tudi za stavbišča na Jožetovem hribu. Mestna občina kaže temu stavbnemu gibanju veliko naklonenost.

—c Abiturniški večer prirede abiturienti celjske gimnazije v soboto 19. t. m. ob 20. uri v velik dvorani Narodnega doma.

—c Umrli je v javni bolnici stari ruski begunec iz Odeze g. Teodor Šidlevskij, upokojen v službi mornariški uradnik, v starosti 70 let. Zadnja leta je bival v Rogški Slatini.

—c Prosta stanovanja razpisuje stanovanjsko sodišče v Celju. Interesenti se morajo javiti do 22. junija ob 12. uri popoldne v pisarni stanovanjskega sodišča.

—c Predavanje o higijeni priredi Okrožni urad za zavarovanje delavcev v nedeljo dne 10. julija ob 10. popoldne v kinodvorani v Gaberju. Predavanje bodo pojasnjevale filmske slike.

Kolo jahačev in vozačev v Ljubljani ustanovljeno

Nashe procvitajoče javno in kulturno življenje, ki je bolehalo na estetičnem pogrešku pomanjkanja potrebnega kola jahačev in vozačev, je včeraj zvečer dobilo še to organizacijo. Ta bo lahko v znatni meri doprinesla k splošnemu napredku ljubljanskega mesta.

V prostorih Kmetijske družbe na Turjaškem trgu se je namreč vršil ustanovni občni zbor »Kola jahačev in vozačev v Ljubljani«. Ustanovnemu zboru je prisostvovalo zadovoljivo število predstavnikov javnih oblasti in privatnih interesentov. Zborovanje je otvoril predsednik pripravljalnega odbora g. polkovnik Antonijevič, ki je v svojem pozdravnem govoru obrazložil cilje novega društva, citiral glavne odstavke potrjenih društvenih pravil ter pozval zborovalce, da pristopijo h konstituciji prvega odbora. Po prečitanih in odobrenih pravilih sta predlagala g. predsednik Praprotnik in mag. ravnatelj dr. Zarnik listo prvega upravnega odbora, ki je bila en bloc sprejeta.

Za predsednika je bil izvoljen brigadni general g. Tripkovič, za podpredsednika veleindustrialec Lenarčič in polkovnik Antonijevič, v ostali odbor pa g. tovarnar in predsednik ljubljanskega vselejme Fr. Bonač, odvetnik dr. Lovrenčič, načelnik S. Sanci, mag. rav. dr. Zarnik, preds. Praprotnik, veletrgovca Urbanc in Krisper, odvetnik dr. Brejc, gerent Turk, odvetnik dr. Luckmann, stavb. Ogrin, veletržec S. Knez, podp. Zajc, dr. Keber, podp. Lokar, novinar J. Zupančič, podpor. B. Okorn, novinar dr. J. Birs, revizorja dr. Ciril Pavlin in Janušič.

Novoizvoljeni podpredsednik g. Lenarčič se je v svojem in imenu odbora zahvalil za zaupanje zbora, zagotavljal, da bo posvetil vse razpoložljive moči v korist lepega konškega sporta in konjereje.

S tem je bila konstitucija društva izvršena. Zato je predsedujoči zaključil ustanovni zbor.

V sledeči prvi seji upravnega odbora je bila sestavljena po pravilih predvidena eksekutiva iz naslednjih gg.: predsednik eksekutiva g. polkovnik Antonijevič, tajnik podpor. Okorn, blaginjak Knez, odborniki gg.: dr. Brejc, predsednik Praprotnik, podpor. Lokar, odvetnik dr. Luckmann, novinar dr. Birs. Eksekutivni odbor pristopi takoj k iniciativnemu delu.

Darujte za Sokolski Tabor!

Šolske objave

— Na deški meščanski šoli v Radovljici je po odloku velikega župana ljubljanske oblasti P. br. 3995 od 22. maja t. l. vpisovanje učencev za šolsko leto 1926/27 dne 30. junija in 1. julija t. l. v pisarni ravnateljstva od 8. do 12. popoldne. Novinci naj prinesejo s seboj zadnje šolsko izpričevalo, po možnosti tudi krstnico in domovnico. Potreben je tudi izkaz o cepljenju kozic. Pogoj vsprejema je dobro dovršeni četrti razred osnovne šole. Sprejmajo se tudi deklace.

— Na državnih realni gimnaziji v Ptuju bodo sprejemni izpiti za prvi razred v sredo dne 30. junija od 9. ure dalje. Vpisovanje je dne 29. od 9. do 12. in dne 30. junija od 8. do 9. ure. Za vpisovanje je potreben rojstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

— Na državnem ženskem učiteljsku v Ljubljani je vpisovanje v prvi letnik v sredo 30. junija od 9. do 12. ure. Učenke, ki se žele vpisati, naj se zglaste osebno in prinesejo seboj krstni (rojstni) list in zadnje šolsko izpričevalo (4. razreda srednje ali meščanske šole). — Isti dan 30. junija od 8. do 10. ure je tudi vpisovanje v prvi razred dekliske vadicne. Stari naj otroke, ki jih žele vpisati, pripeljejo seboj in prinesejo njihov krstni (rojstni) list in potrdilo o cepljenju koz. Podrobnosti o obojem vpisovanju so razvidne na deski v veži šolskega poslopija.

— Razstava risb in ročnih del na mestni ženski realni gimnaziji v Ljubljani. V petek ob 14. uri se otvori na imenovanem dekliskem zavodu razstava risarskih izdelkov in ženskih ročnih del, ki so jih gojnice napravile tekom letošnjega šolskega leta. Razstava ostae odprta od petka do vključno nedelje vsak dan od 9. zjutraj do 6. popoldne. Vstop prost. Vabimo starše in prijatelje zavoda, da si ogledajo to vrlo zanimivo razstavo.

Naši rojaki v Ameriki

V kraju Tere Haute, država Indian, je zadelo družino našega rojaka Lebana težka nesreča. Njegova 10letna hčerka Milica se je igrala z malo sestro v bližini ognja. Vnelo se ji je krilo in hipoma je bilo dekle v plamenu. Eno uro kasneje je v bolnici umrla. Njeno mater, ki je bila v blagoslovljenem stanu, je nesreča tako pretresla, da je prežgadol rodila mrtvo dete.

V Pittsburghu je umrl Fran Pugnet, star 45 let, doma iz Turjaka na Dolenjskem. V Janstovnu je preminul Josip Debevc, star 49 let, doma iz Padeža pri Borovnici. V kraju Irwin je za pljučnico umrla Neža Pogladnik, rodom iz Črne na Koroskem. V Pittsburghu je preminul Martin Dolenc, star 41 let. Zapustil je ženo in pet otrok. V Clevelandu je preminul Janez Vesel, star jedva 22 let. Doma je bil iz Hriba pri Loškem potoku.

Dalje so umrli v Clevelandu: Ivan Cerar, star 16 let, v bolnici je podlegla za poškodbami, ki jih je dobila pri avtomobilski nesreči, 4letna Lucija Drenik. Dne 7. maja je preminula Terezija Šulen, doma iz Bukove vasi pri Bizelskem, dne 10. maja Karel Kasunič, star 38 let, dne 11. maja Marija Flak, roj. Lavrenčič, stara 35 let. Pokojna je bila doma iz kamniške okolice. Operaciji je podlegla Marija Osvald, roj. Malnar, stara 43 let. V kraju Butte je umrl Janez Perušič, oče deveterih otrok. Star je bil 49 let. V Chicagu je dne 7. maja umrl Melhior Šolar, star 51 let.

Sport

— Iz Sekcije ZNS. (Službeno.) Po seji odbora za delegiranje, danes ob 20. uri, se vrši tudi seja upravnega odbora. — Tajnik.

— Slovenski lahkoatletski rekordi. Poleg 4 novih jugoslovanskih rekordov so bili na nedeljskem lahkoatletskem mitingu, o katerem smo že poročali, postavljeni tudi 3 novi slovenski rekordi, in sicer: Slamič (Primorje) v metu diska 33.75 m, Lojk (Jadrans) v skoku v višino 1.68 m, Zupan (Ilirija) v metu krogle 11.25 m. Dosedanji rezultati v metu krogle so bili sicer deloma boljši, a doseženi so bili vedno s prelahko kroglo, zato je sedanjí Zupanov met officialni rekord. Tudi Močanov čas na 800 m je boljši od slovenskega rekorda, ni pa veljaven kot rekord, ker Močan ni rezal vrvice.

— Teniške senzacije v Parizu. Na mednarodnem teniškem turnirju za francoska prvenstva v Parizu, ki se baš zaključuje, so senzacije malone na dnevnem redu. Tako je n. pr. uspelo francoskemu šampionu Borotri, ki so mu njegovi rojaki sami že v prvih rundah prorokovali poraz (Borotra je bil zbog nedavne težke blesure, ki jo je dobil pri treningu, močno handicapiran), potolči francoskega internacionalca Férata, naslednji dan pa je zmagal nad Američanom Kinseyem. Cochet, za La-

Aspirinove tablete
"Bayer"

se mnogokrat ponarejajo. Da se obvarujete pred ponarejenimi izdelki, zahtevajte vedno le originalni zavoj "Bayer" (ploščati kartoni s 6 ali 20 tabletami) z modro-belo-rdečo varstveno znamko. Odklanjajte vse druge zavoje.

costom in Borotro najmočnejši Francoz, je porazil gladko v treh setih ameriškega šampiona Richardsa (!) ter takoj dospel v finale z Lacostom, ki je v štirih setih eliminiral Borotra. Odlični boj se je odigral v ponedeljek; zmagal je proti vsemu pričakovanju Cochet (6 : 2, 6 : 4, 6 : 3), ki je tako dokazal, da njegova zmaga proti Richardsu ni bila zgolj slučajna. — V damskem tekmovanju je zmagala seveda Lenglen.

— S. K. Ilirija. Kakor je definitivno došlo, se vrši dne 11. julija t. l. svečano odkritje nagrobne spomenika pok. nogo metaša, člana I. moštva S. K. Ilirije, gosp. Frana Učaka v Krizah pri Trzinu, kjer je bil imenovan pokopan 7. I. t. l. — V zvezi z odkritjem je tudi izlet iz Kriz čez Golnik v Kranj; od koder se povrnejo izletniki z večernim vlakom nazaj v Ljubljano. Za polovično vožnjo je preskrbljeno. Program objavo pravočasno. S. K. Ilirija vabi tem potom vse sportnike, turiste in tovariše pokojnega, da se odkritja, pri katerem sodeluje tudi pevsko društvo »Grafika«, udeležijo v čim večjem številu. Sportne kroge prosimo, da se ozirajo na to odkritje in po možnosti opuste druge prireditve.

— Se o tekmi Jugoslavija-Francija. Kakor poročajo današnji zagrebški listi, bi odgovarjal rezultat 4 : 2 poteku igre Francija-Jugoslavija. Gole so zabil: Gallay, Accad, Nicolas (?), Petković za Jugoslavijo. Najboljši od naših so bili Ivković, Krbavčić, Giller, Perković in Bonacić. Odrekli so Benčić, Premrl in Banačić II.

Dogodki po Jugoslaviji

Včeraj zjutraj se je v bolnici za nalezljive bolezni ustrlel 15letni mladenič M. K., ki je bil tam v službi za telefonista. Dečka je zjutraj ob 7. našla mrtvega postrežnica, ki je vstopila v sobo. Komisija, ki je prispela v bolnico, je ugotovila, da si je deček pogol 7milimetrovsko kroglo v glavo.

Vzrok fantastične samomora je skoraj da kurlozejo. Deček se je ustrlel radn nesrečne ljubavi do 30letne omožene ženske. Pri njem so našli pismo, naslovljeno na gospo J. Š. V pisnu veli nesrečni fant: V prvi vrsti prosim, spoštovana gospa, da mi oprostite, da Vam pišem. Blizu se mi zadnja ura in v prihodnjih minutah bom mrtve. Ljubil sem Vas zarko in neizmerno. Zato podem v smrt, ker moja ne morete in nečete nikdar biti. Silno sem navorožen in Vas prosim, da mi oprostite, ako Vas žalim. Moja želja je, da me obiščete, če bi se slučajno samo rami. Moja zadnja beseda boste Vi. Poslednji pozdrav mladeniča, ki Vas ljubi. — Milan.

V pisnu je bil točen naslov gospe, v katero je bil Milan zaljubljen. Policija je damo nato pozvala na zaslišanje. Dama je izjavila, da so njeni trije otroci ležali na skratinki v bolnici in da jih je redno posečala. Z otroci pa je lahko govorila samo potem hišnega telefona in zato je prišla opetovano v stik z mladim telefonistom, Milan je dami dvoril in ji navzile njenemu ukoru nosil cvetje. Vsi njeni otroci so pogloma ozdraveli in v ponedeljek je zadnjega odpeljala iz bolnice. Od tega trenutka dalje Milan ni imel mirne ure. Ko je zvedel, kje dama stanuje, jo je vsak dan klical po telefonu. Končno mu je gospa strogo prepovedala, da jo naj ne nadleguje. V obupu si je nato Milan pogol kroglo v glavo, Ironija usode...

V Hercegovini so se zopet pojavile trope volkov, ki ogrožajo varnost in živino prebivalstva. V selu Mikovič je tolpa volkov neki posestnici raztrgala osem ovac. Na Mostarskem Blatu so volkovi raztrgali štiri konje.

— 15letnica Sokola v Štepanji vasi. Bratje! V nedeljo dne 20. t. m. proslavi sokolsko društvo v Štepanji vasi svojo 15. letnico, obenem razvije svoj društveni prapor. Pozivljamo vas, da se tega slavja udeležite v čim največjem številu. Zbirališče članstva v kroju točno ob pol 2. popoldne v Narodnem domu. Zdravo! — Odbor ljubljanskega Sokola. 633

Včerašnje razprodane predstave so jasen dokaz velikanskega uspeha, ki ga dosege velik senzacijonisti kriminalni film

RIN-TIN-TIN

Do skrajnosti napeta vsebina ter naravnost neverjetne bravure čudovitega psa volčjaka, znanega pod imenom

RIN-TIN-TIN

dvigajo ta sijajni film med najlepše kriminalne filme, kar nam jih je dosedaj prinesla filmska tehnika — Glavna partnerja čudovitega Rin-Tin-Tina sta: znana krasotica **ELEANOR BOARDMAN**, ter simpatični **Raymond Mc Kee** (znana iz velfilmov „Einor“ in „Dr. Satan“)

Predstave se vrše točno ob: 4., pol 6., pol 8., in 9. uri.

Pri vseh predstavah svira prvovrstni umetniški orkester.

ELITNI KINO MATICA vodilni kino v Ljubljani 33
Telefon 124.

Gospodarstvo

Posledice gospodarske krize

Zadnjih smo poročali, da je največja tovarna plovila A. Bence in sin v Velikem Bečkereku ustavila obrat in odpustila 140 delavcev. Te dni je sklenila ustaviti obrat tudi tovarna olja v Vel. Bečkereku. Odpustili bodo vsi uradniki in delavci. Tovarna je v ponedeljek res ustavila obrat. Ta korak motivira s tem, da mora plačati 40.000 dinarjev trošarine od vsakega vagona bencina, ki ga rabi pri ekstrakciji olja, dočim so drugo tovarno trošarine oproščene. — Uvozna carina na olje je bila znatno znižana. Isto velja tudi za železniške tarife pri uvozu inozemskega olja. Državna administracija ovira razvoj domače industrije. Vse to je dalo povod, da je morala tovarna ustaviti svoj obrat. Tovarna je izdelovala letno 350—360 vagonov olja, kar zadostuje za domačo potrebo. V slučaju vojne bi lahko zvišala produkcijo na 560 vagonov. V tovarni je bilo zaposlenih 15 uradnikov in 120 delavcev, od katerih je 99 odstotkov naših državljanov. Odpustili delavci so v obupnem položaju, ker tudi druga podjetja reducirajo obrat tako, da ne morejo dobiti zaslužka.

Tovarna je zasejala letos okrog 1300 hektarjev repe. Prihodnje leto je namerala znatno povečati svoj obrat. Njen mlin, ki je pošiljal na trg dnevno 5 vagonov moka, je moral lani ustaviti obrat, in sicer zaradi krize v mlinski industriji. Te dni ustavi obrat še neka druga tovarna v Velikem Bečkereku, ker so jo davčna bremena upropastila.

Tako se bližajo korak za korakom gospodarstvenemu pomolu. Vlada pa niti s pristom ne gane, da bi preprečila nevarnost, ki preti državi in ljudstvu. Res bi naša industrija dvajseta ura in res je že skrajni čas, da se gospodje na državnem krmlilu strezijo.

Sejmski vestnik

Pravkar je izšla 4. številka reprezentativne revije, ki že po svoji vsebini jamči, da zastopa eno naših najvzvišenejših narodno-gospodarskih institucij — Ljubljanski velesejem. Po pestri vsebini nudi vsakomur vse, kar je potrebno za spoznavanje pomembnosti velesejma. Glavni: Potrebnost in koristnost Ljubljanskega velesejma, Zakaj je udeležba na velesejmu potrebna, Prijave za letošnji velesejem, Stalna higijska razstava v Ljubljani, Slovenska žena, Ugodnosti in olajšave letošnjega Ljubljanskega velesejma, Brezalkoholna uporaba grozdja in sadja in nje pomen za naše narodno gospodarstvo. Avtomobilski oddelek na Ljubljanskem velesejmu, v zadostni meri rešujejo svojo kulturno nalogo in upravičeno obstoj te velesejske revije. Priporočamo vsakomur, da si prečita to številko, na željo jo vsak komur pošlje uprava velesejma brezplačno. Naj vsakdo spozna, kakšne neprecenljive vrednosti so za naše narodno gospodarstvo Ljubljanski velesejmi. To je ustanova, katere ne moremo več pogrešati.

Letošnji velesejem se svečano odpre v soboto dne 26. t. m. Legitimacije so že v predprodaji pri denarnih zavodih in Ljubljani, dalje pri »Putniku«, palači »Ljubljanske kreditne banke in pri trvdki Zidar, Dunajska cesta. Permanentna legitimacija s pravico do polovične voznine stane Din 30, rodbinska vstopnica za enkratno skupen obisk treh oseb Din 20, navadne dnevne pa se bodo prodajale po Din 10.

—g Potrdilo o izvoru blaga, ki se izvažajo v Turčijo. Turško poslanstvo v Beogradu sporoča, da bodo konzularni zastopniki Turčije v bodoče vidirali potrdila, ki jih izdajajo trgovske zbornice in druge krajevne oblasti o izvoru blaga, namenjenega za Turčijo.

—g Monopolski dohodki v februarju. Od predvidenih monopolskih dohodkov v februarju v znesku 192.966.666 Din je dohoda država 170.538.069 Din. V februarju je znašal primanjkljaj 24.603.917 Din.

—g Ziti trg. Po poročilu novosadsko blagovne borze je bil položaj na našem žitnem trgu pretekli teden še vedno čvrst. Cene so znatno poskočile. Promet je znašal ca. 300 vagonov. Pšenice prodane 73, moka 13, otrobov 5, ječmena 5 in fižola 1 vagon, ostalo odpade na koruzo. Pšenica bačka je

poskočila od 322.50 na 335, po zaključku borze 337.50. Sremsko blago 330, banatsko 317.50—320. Koruza vagonsko blago je poskočilo od 142.50 na 150, po zaključku 152.50. Blago na Donavi in Tisi je poskočilo od 144 na 148. Moka je poskočila od 500 na 525, št. 6 do 330. Otrobi notirajo 105 do 112.50, v vrečah 120, ječmen 165, fižol izbran 160.

—g Izvozni krediti in vagoni za izvozno sezono. Na intervencijo finančnega ministra da Narodna banka v kratkem vsem podružnicam potrebne kredite, ki so namenjeni našim izvoznikarjem. Z Narodno banko je bil dosežen sporazum, da ta posojila ne bodo kratkoročna, marveč, da se bodo dajala za daljši rok. Tudi vprašanje vagonov za izvozno sezono je bilo povoljno rešeno.

To in ono

Katastrofalne poplave na Moravskem

Reke in potoki prestopili bregove. — Voda je zalila vse travnike in polja, porušila mostove, ceste in železniške proge. — Panika med prebivalstvom. — Človeške žrtve. — Tragični prizori. — Ogromna materialna škoda.

Praga, 15. junija.

Viharij v parlamentu in burnim demonstracijam po praških ulicah so se pridružile e katastrofalne poplave tako, da preživlja Češkoslovaška res težke dneve.

Na Moravskem so prestopile bregove reke Svitava, Svratka in Morava z vsemi pritoki. Dež je bil nepretrgoma 28 ur. Svitava odnaša les, seno in razne druge predmete. Vode so narasle v mnogih krajih tako, da se je bati katastrofe. Morava je dosegla v gornjem toku 115 cm nad normalo, kar je do sedaj najvišja gladina. Stari ljudje ne pomnijo take povodnji. Svitava je poplavlila vse ceste in železniško progo. Prebivalstva se je polastila panika. V nedeljo in ponedeljek je ves dan lilo. Reke Usobranka, Jevička in Treburka so tako narasle, da je katastrofa neizogibna. Vsi travniki in polja v okoliščini so pod vodo. Na progi med Jevičkom in Velikim Opatovicami je voda porušila železniški most in odnesla del nasipa tako, da je bil promet ustavljen. Promet na progi Jevičko-Chornice se vzdržuje s pomočjo avtobusa. Valovi so odnesli tudi provizorični most čez reko Usobranko. Ob cesti proti Chornicam so se spremenili veliki travniki v splošno blatno jezero. Vse pokošeno seno je voda odnesla. V Chornicah je voda narasla že v soboto in ljudje so videli v kalnih valovih truplo nekega dečka. V Chornicah je voda zalila Spomerjevo tekstilno tovarno, ki je morala takoj ustaviti obrat. V Pečkovu je moralo prebivalstvo bežati iz hiš. Tudi v Vranovicah je voda vdrla v hiše ter zalila vse kleti in pritličja.

Brno samo ni v nevarnosti. Svitava in Svratka pri Brnu doslej še nista prestopili bregov. Vendar so pa vsa gasilski društva v permanentni službi, ker se je bati, da začne voda prodirati v mesto, čim bi obe reki narasli. Pač pa je položaj v dolnjem toku omenjenih rek kritičen. V ponedeljek zvečer je narasla Svratka pri Zidlochovicah na 435 m nad normalo. Drugi dan popoldne je bilo stanje vode že 464 cm. Do večera je narasla za 24 cm. Cesta proti Vojkovici je pod vodo. Tudi cesta proti Hrušovanom je poplavljena tako, da je vsak promet izključen. Za vsak slučaj je že pripravljen ponton za prevoz prebivalstva, ker je začela voda izpodirati mostove. Dolina v smeri proti Mušovu se je izpremenila v veliko jezero. Pri Vranovicah je Svratka prestopila bregove v ponedeljek zvečer. Podrla je jez in zalila cesto proti Velikim Nemčicam. Vsi okoliški travniki so pod vodo.

V torko popoldne je nastala katastrofalna poplava ob potoku Trebuvki na Moravskem. Ob štirih popoldne je bilo pod vodo že okrog 70 hiš, iz katerih so ljudje v naglici odnašali vse, kar se je pač dalo rešiti. Čez cesto, ki vodi iz Moravčan v Mohelnicu, teče 50 metrov širok hudournik. Trebuvka je sicer zelo pohleven potok, toda zdaj se je spreminila v 25 metrov globoko in nad štiri metre široko reko. V Moravčanah poplavi na zahtevala človeških žrtve. Pač pa so prinesli valovi od nekdaj trupla dveh dečkov, starih 2 do 3 leta. Dečka so pogrešili pri Novih Mlinih že pred štirimi dnevi. Voda je odkrila slučajno

tudi strašen zločin. Med kladami naplavljenega lesa so namreč našli truplo umorjenega novorojenčka. Pogled na ogromno poplavljenno ozemlje je pretresljiv. Vse je pod vodo, le tu pa tam mole vrhovi dreves iz kalnega jezera. Voda je odnesla vse seno. V Moravčanah so v zadnjem hipu rešili 90 letnega starčka. Ko so se pripeljali sosedji v dolino do njegove hiše, je segala voda že do vzglavja postelje, na kateri je ležal starček. Nevarnost preti zlasti občin Trstini pri Zabrehu, čije usoda je odvisna od nujne pomoči. Na progi Olomuc-Česka Trebova je promet ogrožen, ker stoji voda že 10 cm nad tračnicami.

V nedeljo popoldne in v ponedeljek zvečer je divjalo nad Hlučinskimi tako neurje, kakršnega ljudje še ne pomnijo. Oblaki so se utrgali in voda je hipoma zalila vso okolico. Valovi so prodrli v hiše in ljudje so v paniki bežali na vse strani. S seboj so vzeli samo najpotrebnejšo obleko in živila.

Cele vasi so pod vodo. Domače živali, koze, ovce in psi so večinoma utonili. Oblasti so takoj poslane rešilne ekspedicije. Poplava je bila tako velika, da je voda porušila železobetonski most in odnesla poedine dele 50 metrov daleč. Nad 20 hiš je voda doslovno zalila tako, da je vse pohištvo uničeno. V drugih občinah je napravila poleg poplave ogromno škodo tudi toča. V Strahovicah so morali odnesti neko umirajočo staro v podstrešje, da jo rešijo strašne smrti v valovih. Sirota je v podstrešju izdihnila. V predmrtni agoniji je halucinirala o vesoljnem potopu in prosila ljudi, naj jo zažene, da se ji ne bo treba mučiti v valovih. Cigani pobirajo po vaseh utopljene koze in perutnine. Tudi iz drugih občin prihajajo vzemirajoče vesti o strašni elementarni nesreči.

Iz Moravske Ostrave poročajo, da so se v torko ponoči utrgali oblaki in da je voda poplavlila mnogo vasi. Prebivalci so dramile iz spanja tovarniške sile. Ljudje so bežali v podstrešja in na strehe. Pohištvo in obleko so morali prepustiti valovom. Mnogi so pobegnili iz poplavljenih hiš v samih srajcah in spodnjih hlačah. Še strašnejši so prizori ob Opavici in Odr. Obe reki sta prestopili bregove in poplavlili vso dolino. Voda iz Opavice sega že do železniškega nasipa. Uničenj so vsi poljski pridejki. Prebivalci bližnjih vasi se vozijo s čolni od hiše do hiše. Med postajama Paskovo in Leskovec je voda porušila železniški nasip na razdalji 15 kilometrov.

Celokupna škoda je ogromna. Oceniti se seveda še ne da, ker iz mnogih krajev še niso prišla podrobna poročila o posledicah te strahovite elementarne nesreče. Tudi številni človeških žrtve še ni ugotovljeno. Gotovo so pa te poplave ena največjih nesreč, kar jih je doživela Češkoslovaška. Država bo morala žrtvovati milijonske vsote, če bo hotela vsaj deloma popraviti škodo, ki jo je povzročila katastrofalno neurje.

Da najboljši je to znaj,
Colombo Ceylon čaj!

Epilog sadističnega umora

Nedavno smo poročali o grozovitosti umoru v Miškovcu na Slovaškem, kjer je neznani vampir v človeški podobi prezezel 4letni deklici Tarjanovi vrt in ji izsesal kri, nakar je vrgel truplo v reko. Ta bestialni umor je dal madžarskim šovinistom povod za napad na žide. Probujačji Madžari so namreč obdolžili žide ritualnega umora. Nekaj dni po umoru sta prišla v pisarno židovske organizacije »Hevra Kadysa« v Budimpešti dva zastopnika madžarskih šovinistov in začela sprave, kako delajo židje velikonočno pecivo v »maceso«. Hotela sta se informirati, je-li resnična vest, da zamešajo židje to pecivo s krvjo nedolžne krščanske dece.

Tudi na Slovaškem so začeli dolžiti žide ritualnih umorov. Policija v Miškovcu je prejela zadnje dni mnogo grozljivih pism, v katerih jo anonimni pisici pozivajo, naj izsledi židovske morilce 4letne deklice in neha zasledovati druge, ki s tem bestialnim umorom niso v nobeni zvezi. Policija domneva, da je umor v zvezi s sličnimi slučajji, ki so se pripetili tudi po drugih mestih. Policija v Miškovcu je prejela te dni od policijskega svetnika Pongraca iz Košic brzojavno obvestilo, da se je morilec neke druge deklice v Prešovu sam javil policiji. Mož se piše Herman Goldman. Malo hčerko svojega sorodnika je tako razmrcvaril, da mu je v naročju izdihnila. Na policiji je izjavil, da je izvršil zločin v trenutni blaznosti. Morilci ostalih treh deklic na Češko-slovaškem so najbrž pobegnili na Madžarsko.

Raabska tragedija

Romantična ljubavna storija, ki jo je dunajska policija razkrinjala in spremenila v težko obtožbo, je ena najvzvišjih senzacij, kar jih je doživela avstrijska aristokracija po vojni. — Preiskava je dognala, da je šlo pri tem za rafiniran umor. Načrt je bil tako prozoren, da ga Orlov in njegova ljubica nista mogla utajiti. Oba sta zdaj mrtva — baronica Klinger je odšla v večnost prostovoljno, knez Orlov je umrl naravne smrti — in tako se jima ne bo treba zagovarjati pred sodiščem. Ironija usode je hotela, da je ostal živ baš tisti, kateremu je bila namejena smrt. Vse kaže, da je bil mladi ruski aristokrat Orlov mož sumljive preteklosti. Sorodnikov ni imel in tako se sploh ne da dokazati, jeli res knez ali samozavanc. Baj je on edini v rodbini Orlovih, ki je pobegnil iz boljševiške Rusije. Zagonetni so bili tudi njegovi dohodki. Preiskava je dognala, da mu je dajala denar baronica Klinger. Ta denar pa nikakor ni zadostoval za njegovo razkošno življenje po nočnih lokalih, za elegantne obleke in krasno stanovanje. Dunajska policija je ugotovila, da se je Orlov čisto sestaval s homoseksualnimi moškimi. V njegovo stanovanje prihajajo še vedno sumljivi elementi. Policija zbira zdaj podatke o preteklosti kneza Orlova, o katerem krožijo v avstrijski aristokraciji govorice, da ni bil knez, marveč izgnan in rafiniran zločinec.

Zadnje dni je dobil Orlov v bolnici preiskovalnega zapora hudo mrzlico. Zdravniki so domnevali, da si je zastrupil kri, ker je tičal v rani kos njegove obleke. Temperatura bolnika se je zvišala na 40 stopinj. Zdravnik je ugotovil, da ima Orlov tudi vnetje pljuč. Prvotno so mislili, da bo okreval. Naenkrat je pa nastopila kriza, ki ji je Orlov podlegel. Tako je odšel v večnost drugi glavni udeleženec raabske tragedije in senzacionalni proces, ki bi bil razgalil to afero, bo moral izostati.

Smrt kneza Orlova.

Kakor smo že včeraj poročali, je ruski princ Ciril Orlov, ki je povzročil tragedijo na grad Raabs, v torko popoldne podlegel poškodbam.

Kakor znano, je bil Orlov pri usodnem srečanju z baronom Klingerjem v gozdu ranjen v roko. Ni bil to navaden strel. Kroglja, ki ga je ranila, je bila

namreč »dum-dum«. To strelivo, čigar strahotne posledice so znane še iz vojne, uporabljajo lovci, da ranjena divjadina ne trpi in prej pogine. Kroglja je razesarila Orlovo roko. Na usodnem kraju so kasneje našli 10 cm dolgo kost. Sprva je obstojala bojazen, da bo treba Orlovo roko amputirati. Stanje bolnika pa se je že v prvih dneh rapidno boljšalo in zdelo se je, da bo Orlov okreval. Pred dnevi pa so nastale nepredvidene komplikacije, ki niso bile posledica od rane, pač pa silne izgube krvi. Transport Orlova iz Raabsa v bolnico je trajal celih 8 ur. Težko ranjenega so najprej zaslili, nato šele prepeljali v bolnico. Posledica velike izgube krvi je bila pljučnica ter vnetje rebrne mreže. Poleg tega se je pojavila visoka temperatura, nato pa si je Orlov zopet nekoliko opomogel. Zdravniki so vedeli, da v torko ponoči nastopi kriza, ki bo odločila usodo pacienta. V ponedeljek je bil Orlov še pri zavesti, opetovano je povdarjal svojo nedolžnost. O polnoči je bil že v agoniji. Borki se je s smrtno vso noč, drugi dan okoli polne pa je umrl.

Žene se je hotel odkrižati

Pekarski pomočnik Bayi iz Žilina na Slovaškem se je hotel na originalen način odkrižati svoje boljše polovice. V soboto sta šla skupaj v kino. Spotoma je mož razmišljal, da ima že dovolj zakonske sreče, saj je bil oženjen že celo leto. Zato se je mora iznebiti. Šla sta baš čez most preko reke Vah. Mož se je ustavil in vzkliknil v pesniškem zanosu: »Poglej, dušica draga, kako krasno teče Vah in kako divna je voda v srebrni mesečini!« Radovedna žena si je hotela ogledati tako lepo opisano vodo. Nagnila se je čez ograjo, jo ter pogledala v reko. Tisti hip jo je zgrabil mož za noge in zakričal: »Zdaj pa še poskusi, kako imenitna je ta voda!« Dvignil je svojo boljšo polovico in jo vrgel v reko.

Žena je padla k sreči tako, da se ni pobila. Moževa ljubeznjivost jo je tako presenetila, da niti na pomoč ni klicala. Začela je kar plavati. Mož je bil prepričan, da je napravil zakonski sreči enkrat za vselej konec. Zato je odšel domov, dočim je obvisela žena na stebri sredi reke. Slučajno je prišel mimo neki železničar, ki je potegnil nesrečnico na suho. Takoj, ko si je malo opomogla, je odšla na orožniško postajo in ovadila moža. — Zadovoljen František je še sladko spal in sanjal o zlati svobodi, ko je potrkala na vrata neizprosna roka pravice. Ves ogrožen da ga bude iz sladkega sna, je vstal in odprl vrata — orožnikom, ki so ga aretirali in izročili sodišču. Zagovarjal se bo moral radi poskušenege umora. Žene se pa le ni odkrižal.

Katastrofe

Velikanska povodenj je poplavlila prejšnji teden ameriški državi Iowa in Illinois. Vsled neprestanega, več dni trajajočega deževja se je zrušilo več mostov in več sto hiš, ki jih je poplavlila voda, je v veliki opasnosti, da se podro. Neurje je zahtevalo tudi človeške žrtve. Kolikor se je moglo dozdaj ugotoviti, je utonilo deset ljudi, mnogo na jih je bilo na bregu težje ali lažje poškodovanih. Najbolj je prizadeto mesto Rockford v državi Illinois, kjer se je moralo okoli 1500 prebivalcev na vrat na nos zateči iz ogroženih hiš na slemena streh. Povodenj je tudi žetvi prizadela veliko škodo. Celokupna škoda se ceni na več milijonov dolarjev.

V noči od ponedeljka na torko so neznani atentatorji izvršili bombni atentat na novo otvorenju rudnik, v Rossbergu pri Beuthenu. Dinamitne bombe so bile nastavljene kar na treh krajih rudnika. Dve nista napravili kaj sila škode, tem hujše pa je uspela tretja, ki je popolnoma uničila jedva dokončane premožekopne naprave. Človeških žrtve k sreči ni bilo. O atentatorjih ni še nobenega sledu.

Podpirajte Društvo slepih!

KRAPINSKE TOPLICE

poleg Zagreba, Hrvatska. 42 C termalna voda in blato zdravijo revmo, protin, ischias, ženske bolezni itd. Stanovanje s popolno oskrbo dnevno Din 50— do 80— za osebo. V pred- in po sezoni znatni popusti. Vojna glasba ter druge zabave. Kopeli doma, lastna elektr. razsvetljava in tako dalje. Več pove in prospekte daje kopališčna uprava Krapinske toplice. 64 T

Inserirajte v 'Slov. Narodu'

Morsko kopališče Baška na otoku Krku.

Divno ležeči hotel »Velebit« z novo dependanco na najlepšem obrežju Kvarnera — Prvo vrstna slov. kuhinja — Električna razsvetljava — Zdravnik v hiši — Komoditeta v vsakem ožrju — Celodnevna hrana Din 56.— — Pijače ohlajene na ledu — Priporoča se Slovincem ter daje brezplačna pojasnila 4512 lastnik hotela Ante Tudor.

Pletilni stroji

nemškega izdelka patent »Ideal« z jamstvom za nogavice, jopce, svitarje in vsakovrstne pletenine nudijo vsakomur najboljše in sigurno eksistenco. V zalogi s potokom, ki je jako lahek, in po potrebi tudi s stanovanjem edino lepri F. Kos, Ljubljana, Zidovska ul. 5 Generalni zastopnik.

Pomladne novosti

negavice v raznih barvah, žepne robce, čipke, rokavice, namaznice, palice, razna mila, gume in potrebščine za življenje, krojače in čevljarje ter nahrbtnike.

NAJNIŽJE CENE. NAJNIŽJE CENE. JOSIP PETELINC LJUBLJANA (ob vodil) blizu Prešernovega spomenika.

Prodaje se u strogom centru grada Zagreba jedna velika i

moderna kavana obstojeca već 40 godina, samo uz gotov novac. — Pismene upite na: Publicitas d. d., Zagreb, Gundulićeva 11, pod »Za« 8728. 1773

RADIO

aparate in sestavne dele ima v zalogi FRANC BAR, Ljubljana, Cantarjevo nabrežje Stev. 5

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Potrti globoke žalosti naznanjamo, da nam je kruta smrt nenadoma izrgala iz naše srede našega nadvse skrbnega soproga, očeta in svaka, gospoda

HINKA FAJDIGA

uradnika pri trvdki C. Pollak d. d.

v sredo ob pol 7. uri zvečer

Pogreb nepozabnega ranjakega se vrši v petek dne 18. junija 1926 ob 6. uri zv. izpred hiše žalosti na Gospodovski cesti št. 6. na pokopališču pri Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V LJUBLJANI, dne 17. junija 1926.

Željoči rodbini:

Fajdiga - Fermantin.

Razširite 'Slov. Narod'!